

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

NEJKRATŠÍ VEKTOR

Popis aktivity

Určení složek vektoru, výpočet velikosti vektoru a úhlu vektorů v rovině.

Předpokládané znalosti

Početní operace s vektory.

Potřebné pomůcky

Kalkulátor

Zadání

Jsou dány tři body v rovině: $P[0; -5]$, $Q[4; 1]$, $R[-4; 3]$.

Úkoly

- Napište složky vektorů vektoru $\overrightarrow{PQ}$, $\overrightarrow{QR}$, $\overrightarrow{PR}$.
- Určete velikost nejkratšího vektoru.
- Vypočítejte velikost vektoru $\vec{x}$, pro který platí: $\vec{x} = 2 \cdot \overrightarrow{PQ} + \overrightarrow{QR} - 3 \cdot \overrightarrow{RP}$.
- Vypočítejte vnitřní úhly trojúhelníku PQR .

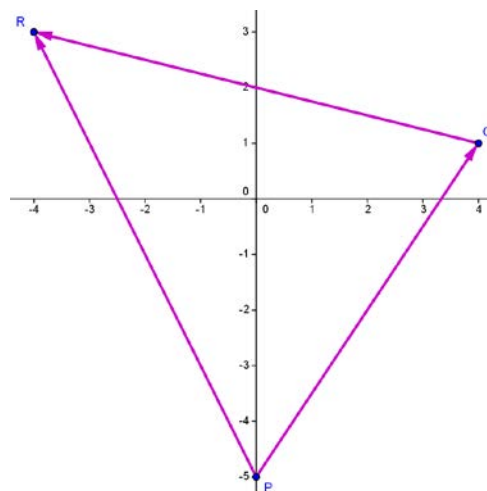
Možný postup řešení, metodické poznámky

- Výpočet složek vektorů:

$$\overrightarrow{PQ} = Q - P = (4; 6)$$

$$\overrightarrow{QR} = R - Q = (-8; 2)$$

$$\overrightarrow{PR} = R - P = (-4; 8)$$

- Podle složek vektorů je jistě vektor $\overrightarrow{PR}$ nejdelší. Vypočteme velikosti druhých dvou vektorů:

$$|\overrightarrow{PQ}| = \sqrt{4^2 + 6^2} = \underline{\underline{\sqrt{52}}}, \quad |\overrightarrow{QR}| = \sqrt{(-8)^2 + 2^2} = \underline{\underline{\sqrt{68}}}$$

Nejkratším vektorem je vektor $\overrightarrow{PQ}$.

- Výpočet složek vektoru $\vec{x}$:

$$\vec{x} = 2 \cdot \overrightarrow{PQ} + \overrightarrow{QR} - 3 \cdot \overrightarrow{RP} = 2 \cdot (4; 6) + (-8; 2) - 3 \cdot (4; -8) = (-12; 38)$$

$$\text{Velikost vektoru } \vec{x}: |\vec{x}| = \sqrt{(-12)^2 + 38^2} \doteq \underline{\underline{39,85}}$$

Velikost vektoru $\vec{x}$ je asi 39,85 délkových jednotek.

- Výpočet velikosti vnitřních úhlů trojúhelníku PQR .

$$\alpha = |\sphericalangle RPQ|: \cos \alpha = \frac{\overrightarrow{PQ} \cdot \overrightarrow{PR}}{|\overrightarrow{PQ}| \cdot |\overrightarrow{PR}|} = \frac{(4; 6) \cdot (-4; 8)}{\sqrt{52} \cdot \sqrt{80}} = \frac{32}{8 \cdot \sqrt{65}} = \frac{4}{\sqrt{65}} \doteq 0,4961$$

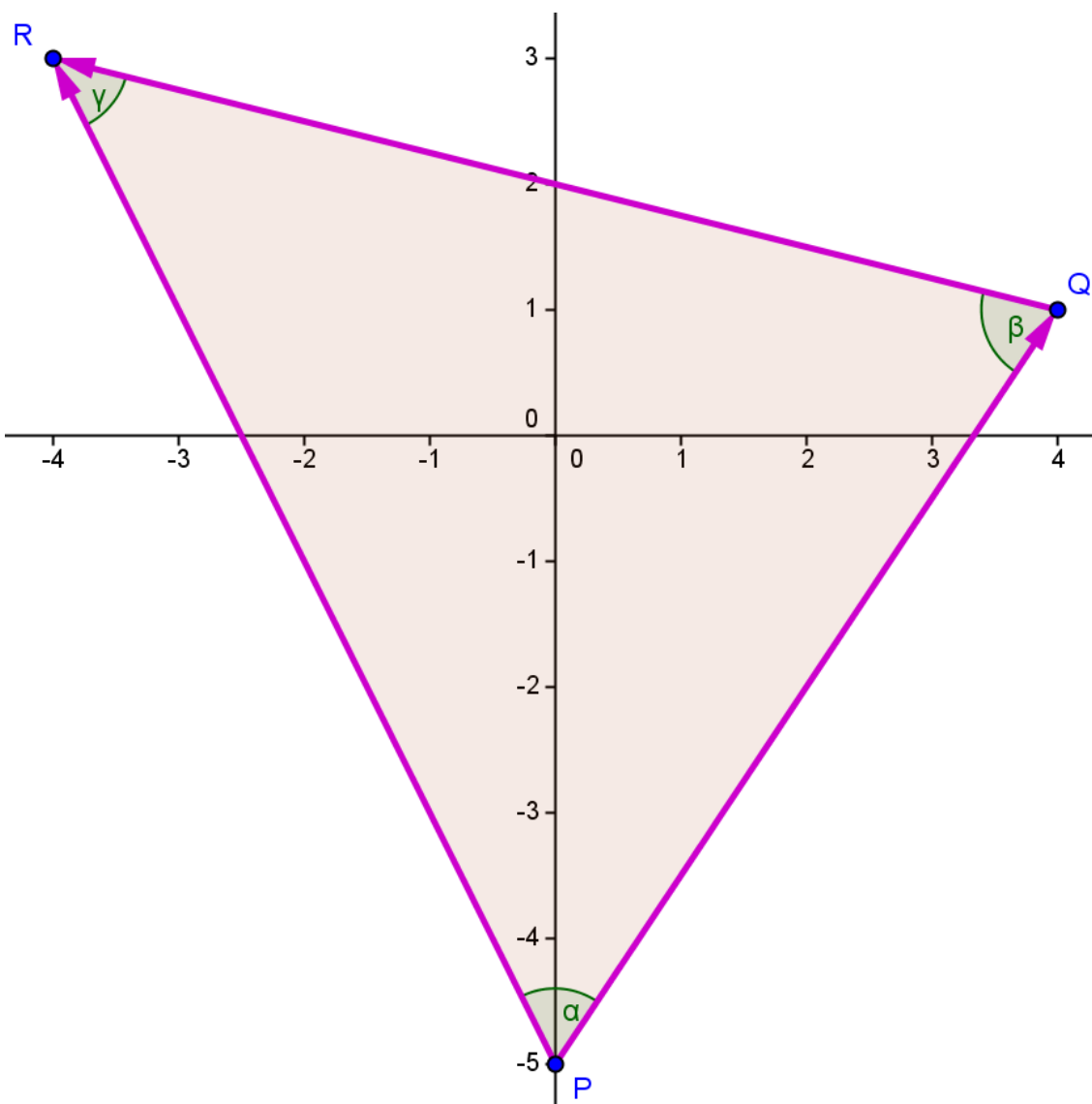
$$\Rightarrow \alpha \doteq 60^\circ 15' 27''$$

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

$$\beta = |\sphericalangle PQR|: \cos \beta = \frac{\overline{QP} \cdot \overline{QR}}{|\overline{QP}| \cdot |\overline{QR}|} = \frac{(-4; -6) \cdot (-8; 2)}{\sqrt{52} \cdot \sqrt{68}} = \frac{20}{4 \cdot \sqrt{13 \cdot 17}} = \frac{5}{\sqrt{221}} \doteq 0,3363$$

$$\Rightarrow \beta \doteq 70^{\circ}20'54''$$

$$\gamma = |\sphericalangle QRP|: \gamma = 180^{\circ} - (\alpha + \beta) \doteq 49^{\circ}23'39''$$

Doplňkové aktivity

Žáci mohou určit složky vektorů, ve kterých leží těžnice trojúhelníku.

Žáci mohou vypočítat obvod a obsah trojúhelníku PQR .

Součásti popisu aktivity:

Literatura Archiv autora

Obrazový materiál Dílo autora